

УДК 336

Бабенко-Левада В.Г.

канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

**УПРАВЛІННЯ РЕАЛІЗАЦІЄЮ БІЗНЕС-ПРОЄКТІВ У
ПІДПРИЄМНИЦТВІ НА ПРИКЛАДІ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ
(2022–2024РР)**

Управління реалізацією бізнес-проектів у Запорізькій області в період 2022–2024 років відзначалося суттєвими викликами та адаптацією до умов воєнного стану. Підприємці регіону стикнулися з необхідністю швидкого реагування на зміну обставин, що включало релокацію, втрату ресурсів та перебудову логістичних ланцюгів.

З початком введення військового стану в Україні в лютому 2022 року, частина територій Запорізької області опинилася під тимчасовою окупацією. Це призвело до зупинки діяльності багатьох підприємств, втрати матеріальних активів та необхідності переміщення бізнесу в безпечніші регіони. Підприємці, які залишилися в області, змушені були адаптувати свої бізнес-моделі до нових реалій, впроваджуючи дистанційні форми роботи та переорієнтовуючи виробництво на потреби воєнного часу.

У відповідь на виклики, з якими зіткнувся бізнес, уряд України та міжнародні організації запровадили низку програм для підтримки підприємництва:

Програма "єРобота": спрямована на надання мікрогрантів для створення або розвитку власного бізнесу. Станом на грудень 2022 року понад 50 бізнес-проектів мешканців Запоріжжя та внутрішньо переміщених осіб отримали мікрогранти на розвиток власної справи.

Державна програма "Доступні кредити 5-7-9%": продовжувала функціонувати, надаючи підприємцям можливість отримувати пільгові кредити для підтримки та розвитку бізнесу в умовах воєнного стану.

Грантові програми міжнародних організацій: USAID, GIZ та інші надавали фінансову та консультаційну підтримку малому та середньому бізнесу, сприяючи відновленню та розвитку підприємницької діяльності в регіоні.

Місцева влада та громадські організації також активно долучилися до підтримки бізнесу:

- Запорізька міська рада: запровадила програми часткового відшкодування витрат на придбання обладнання для виробництва електроенергії, спрямовані на підвищення енергетичної незалежності підприємств.

- Запорізька торгово-промислова палата (ЗТПП): реалізувала проекти з надання безкоштовних консультацій щодо виходу на нові ринки, пошуку партнерів за кордоном та оцінки збитків, завданих внаслідок воєнних дій.

- Бізнес-інкубатори та освітні платформи: продовжували надавати підтримку стартапам та підприємцям, організовуючи навчальні програми та менторські сесії для адаптації до нових умов ведення бізнесу.

Незважаючи на значну підтримку, підприємці Запорізької області стикнулися з низкою труднощів:

- Доступ до фінансування: хоча існували програми підтримки, не всі підприємці могли скористатися ними через бюрократичні перепони або невідповідність критеріям.

- Кадровий дефіцит: мобілізація та міграція населення призвели до браку кваліфікованих працівників у регіоні.

- Логістичні проблеми: пошкодження інфраструктури та блокування транспортних шляхів ускладнювали постачання сировини та збут продукції.

Проте, перспективи розвитку бізнесу в регіоні залишаються обнадійливими. Очікується, що після стабілізації ситуації та відновлення контролю над усією територією області, підприємницька активність зросте, зокрема в сферах відновлення інфраструктури, енергетики та агропромислового комплексу.

Період 2022–2024 років став випробуванням для підприємців Запорізької області. Завдяки державній та міжнародній підтримці, а також власній адаптивності та стійкості, багато з них змогли не лише зберегти свій бізнес, але й знайти нові можливості для розвитку. Подальше відновлення та зростання підприємництва в регіоні залежатиме від стабілізації безпекової ситуації та ефективності реалізації програм підтримки на місцевому та національному рівнях.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Офіційний сайт Запорізької міської ради. Режим доступу: <https://zp.gov.ua/>
2. Запорізька торгово-промислова палата. Режим доступу: <https://www.cci.zp.ua/>